

СПОРАЗУМ

**ИЗМЕЂУ САВЕЗНЕ ВЛАДЕ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЛАДЕ
РУМУНИЈЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА**

Савезна влада Савезне Републике Југославије и Влада Румуније (у даљем тексту Стране уговорнице),

имајући на уму члан 20. Уговора о пријатељству, добросуседству и сарадњи између Савезне Републике Југославије и Румуније потписаног у Београду 16.маја 1996.године,

решене да на својим територијама осигурају делотворну заштиту културног, језичког и верског идентитета припадника националних мањина, у складу са међународним стандардима утврђеним претежно Оквирном конвенцијом о заштити националних мањина и Декларацијом Генералне скупштине Уједињених нација о правима припадника националних или етничких, верских и језичких мањина,

свесне да идентитет националних мањина и остваривање основних права и слобода њихових припадника представљају вредности које треба чувати и развијати,

узимајући у обзир да очување идентитета припадника националних мањина у Савезној Републици Југославији, односно у Румунији може обогатити културни живот и ојачати сарадњу између њихових земаља,

решене да на својим територијама осигурају заштиту културног, језичког и верског идентитета припадника националних мањина,

наглашавајући свој заједнички циљ стварања демократског друштва које ће њиховим грађанима осигурати пуно остваривање људских права и основних слобода, као и слободно изражавање њихових легитимних интереса и тежњи,

констатујући да сарадња у области заштите националних мањина доприноси јачању добросуседских односа, узајамном разумевању, пријатељству и сарадњи међу државама,

с обзиром да националне мањине чине органски део друштва и да припадници националних мањина имају иста права и дужности као и већина становништва њихових држава,

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

У складу са овим споразумом сматраће се да румунску националну мањину у Савезној Републици Југославији, односно српску националну мањину у Румунији чине лица под њиховом јурисдикцијом са заједничким етничким пореклом, језиком и традицијама са већинским становништвом друге стране уговорнице.

Члан 2.

Припадништво националним мањинама засновано је на слободном личном избору. Лични избор, као и остваривање права која су повезана са тим избором, неће изазвати никакве негативне последице.

Припадници националних мањина уживаће равноправан третман пред законом и једнаку правну заштиту. Забрањена је свака дискриминација по основу припадништва националној мањини.

Члан 3.

Стране уговорнице признају припадницима националних мањина право да усмено и писмено користе матерњи језик у јавном и приватном животу, као и право да им се лична имена и презимена уписују у јавне исправе и званична документа на матерњем језику.

У складу са својим међународним обавезама и националним законодавством, Стране уговорнице ће припадницима националних мањина дозволити коришћење матерњег језика у поступцима пред локалним органима, као и пред органима управе и судским органима, као и истицање топографских натписа, назива места, улица и јавних установа на језицима и писму националних мањина, тамо где је то применљиво.

Члан 4.

Стране уговорнице ће одговарајућим законима обезбедити припадницима националних мањина могућности да уче свој матерњи језик или да се школују на свом матерњем језику на свим нивоима образовања, када је то потребно.

Стране уговорнице унапређиваће размену искустава у образовању стварајући услове наставницима који живе на територији једне од Страна уговорница да учествују у професионалној обуци која се организује на

територији друге Стране уговорнице и одобраваће стипендије и остале погодности за све нивое образовања.

Члан 5.

Припадници националних мањина имају право да, појединачно или у заједници са осталим члановима своје групе, изражавају и развијају свој етнички, културни, језички или верски идентитет. У том циљу Стране уговорнице ће подстицати и доносити потребне мере за те сврхе.

Стране уговорнице ће унапређивати и подржавати установљавање и функционисање организација, удружења, образовних и културних институција које представљају интересе припадника националних мањина.

Стране уговорнице ће подстицати одржавање слободних и директних контаката између припадника националних мањина и држављана друге Стране уговорнице, као и контакте са националним и међународним невладиним организацијама.

Стране уговорнице ће подстицати организовање културних манифестација (годишњи програми, периодични културни састанци, кампови културе, такмичења, гостујуће представе професионалних и аматерских уметничких група), као и одржаваје културних и уметничких догађаја који унапређују идентитет и културу националних мањина.

Стране уговорнице ће створити све неопходне услове за очување културне баштине, архитектонских и других споменика и других места која представљају историју, културно наслеђе и традицију националних мањина.

Члан 6.

Стране уговорнице поштоваће право припадника националних мањина да слободно примају и преносе информације на свом матерњем језику. У том циљу донеће законе којима ће се омогућити припадницима националних мањина да оснивају и управљају сопственим средствима јавног информисања.

Свака Страна уговорница уважава право припадника својих националних мањина да преко радио и телевизијских преноса примају информације од станица на територији друге Стране уговорнице.

У складу са својим националним законодавствима, Стране уговорнице ће обезбедити редовно емитовање радио и телевизијских програма на матерњем језику националних мањина у одговарајућем трајању.

Свака Страна уговорница ће подстицати омогућавање преноса на матерњем језику односне националне мањине, као и приступ телевизијским и радио програмима друге Стране уговорнице.

Члан 7.

Припадници националних мањина имају право да, у складу са националним законодавством, учествују у одлучивању које се односи на питања која су на државном, регионалном и локалном нивоу значајна за националне мањине.

Члан 8.

Стране уговорнице ће на територији својих држава подстицати и подржавати научна истраживања и студије о историји и садашњем положају националних мањина. Оне ће подржавати учешће припадника националних мањина у таквим истраживањима.

У смислу одредбе става 1. овог члана Стране уговорнице ће олакшавати приступ расположивим архивама које се односе на историју и културу националних мањина.

Члан 9.

Стране уговорнице ће предузимати одговарајуће мере да би обезбедиле равноправно учешће мањина у социјалном и економском животу .

Стране уговорнице доносиће одговарајуће мере за подстицање економског развоја у регионима настањеним националним мањинама. Стране уговорнице ће се уздржавати од мера које могу мењати етнички састав становништва у областима које насељавају националне мањине, а које имају за циљ да ограниче права и слободе припадника националних мањина.

Члан 10.

Стране уговорнице ће предузимати мере за подстицање прекограницичне сарадње, укључујући сарадњу унутар европских региона, имајући у виду улогу коју у остваривању те сарадње имају националне мањине.

Члан 11.

Стране уговорнице, у циљу ефикасног спровођења Споразума, образоваће Међувладину мешовиту комисију. Комисију ће сачињавати представници Стране уговорница на основу паритета и представници удружења припадника националних мањина.

Комисија може давати препоруке о мерама потребним за остваривање права припадника националних мањина и заштиту њиховог идентитета.

Комисија ће се састајати најмање једном годишње, наизменично на територији Стране уговорница. Први састанак Комисије биће одржан у року од шест месеци по ступању Споразума на снагу.

Члан 12.

Одредбе овог споразума неће се тумачити нити спроводити тако да ограничавају права које су Стране уговорнице признале припадницима националних мањина.

Члан 13.

Одредбе овог споразума неће се тумачити тако да дозвољавају вршење било које активности које су супротне основним принципима међународног права, а посебно принципима суверене једнакости, територијалног интегритета и политичке независности држава и добросуседства.

Члан 14.

У циљу извршавања овог споразума, Стране уговорнице закључиће посебне Споразуме и програме.

Члан 15.

Овај споразум подлеже потврђивању у складу са националним законодавствима сваке Стране уговорнице.

Споразум ступа на снагу датумом пријема последње ноте којом једна од Страна уговорница дипломатским путем обавести да су окончани законски поступци за ступање Споразума на снагу, како је предвиђено њиховим националним законодавством.

Члан 16.

Овај споразум се закључује на пет (5) година и после тога његово важење ће се продужавати сваке три године, осим ако било која Страна уговорница шест месеци пре истека текућег периода важења Споразума не обавести писмено о својој намери да га даље не спроводи.

Сачињено уданау два оригинална примерка, од којих је сваки на румунском, српском и енглеском језику и подједнако аутентичан. У случају разлике у тумачењу, важиће енглески текст.

За Владу Румуније

За Владу Савезне Републике
Југославије